

CASA

VOGUE

HELLAS

Καλοκαίρι
στην Ελλάδα

ΙΔΑΝΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΕ

• ΠΑΤΜΟ • ΤΖΙΑ • ΜΥΚΟΝΟ

• ΠΑΡΟ • ΥΔΡΑ

Ευλογία. Έτσι χαρακτηρίζει η Holly Lueders την αίσθηση που της χαρίζει ο κήπος της, στη Χώρα της Πάτμου. Ολόγυρα, μια πληθώρα φυτών που λικνίζονται με κάθε φύσημα του αέρα: αμπέλια, γιασεμιά, μπουκαμβίλιες, αγάπανθοι, ροδιές, δάφνες, λεβάντες, θυμάρι, δεντρολίβανο, φασκόμυλο, δυόσμος, γαρδένια, νυχτολούλουδο, κοντέσα Σάρα, ντατούρες – ένα πανηγύρι από πρασινάδες, χρώματα κι αρώματα της ελληνικής εξοχής. Πέρα από κάποια μεγάλα δέντρα, όπως μια αμυγδαλιά και μια συκιά, τίποτε άλλο δεν υπήρχε όταν αγόρασε το σπίτι, το 1999. «Όλοι εκπλήσσονται που μπορέσαμε μέσα σε λίγα χρόνια να δημιουργήσουμε έναν τέτοιο κήπο», λέει περήφανη η ιδιοκτήτρια. Άλλωστε αυτόν, ή μάλλον την προοπτική του, ήταν που αναζητούσε στο ιερό νησί της Αποκάλυψης – αγαπημένο της εδώ και δεκαετίες. «Πρωτοήρθε τη δεκαετία του '70», θυμάται. «Έμενα τότε στην Αθήνα, όπου σπούδαζα Αρχαιολογία και Ιστορία Τέχνης κι έκανα συνεχώς ταξίδια. Ενώ είχα πάντα στο μυαλό μου να δω την Πάτμο, για διακοπές επέλεγα μέρη πιο μακρινά – Τουρκία, Συρία, άλλες χώρες της Ασίας... Μέχρι το καλοκαίρι που, ενώ είχα νοικιάσει σπίτι στην Ιταλία, κοντά στη Σιένα, μου τηλεφώνησε ένας φίλος και μου είπε: "Είμαστε στην Πάτμο, γιατί δεν έρχεσαι;" Πήγα, έμεινα τελικά ένα μήνα κι έκτοτε έρχομαι κάθε χρόνο. Είναι ένα νησί όπου είτε δεν αντέχεις να μείνεις πολύ είτε παθαίνεις εμμονή. Υπάρχει μια ενεργειακή φόρτιση, κάτι απροσδιόριστο >

*τάσεις
*σχεδιαστές
*interiors
*design

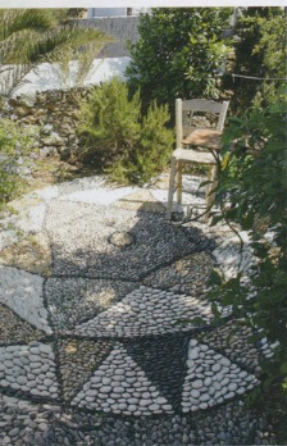
ΟΠΑΔΟΣ ΤΗΣ ΠΑΤΜΟΥ

ΕΝΑ ΣΠΙΤΙ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΖΕΙ ΤΗΝ ΧΡΥΣΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΣΤΟ ΜΕΡΑΚΙ ΜΙΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΔΑΣ ΜΕ ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ. ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΗ ΚΟΡΜΑΡΗ. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: CALLIOPE

1. Δραστήρια και ακούραστη, η Χόλι Λούντερς στον κήπο του σπιτιού της. Πάνω: ιδανική γωνιά για πρωινό στη μικρή αυλή της εισόδου. Κάτω: άποψη της σάλας.

Εξωτερικά σκαλοπάτια συνδέουν διαφορετικά επίπεδα του σπιτιού, με ανοίγματα και πράσινο στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Η ολάνθιστη μπουκαμβίλια συμπληρώνει το δωδεκανησιακό σκηνικό.

Από αριστερά: Διάσπαρτες διακοσμητικές λεπτομέρειες ενισχύουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του σπιτιού. Κάτω: Μία από τις κόρες της οικοδέσποινας, η Βενετία, που έχει επιμεληθεί τα μωσαϊκά του κήπου.

στην ατμόσφαιρα που προκαλεί ένα είδος θεικής παραφροσύνης». Το 1978, η Holly Lueders απέκτησε στο νησί ένα βυζαντινό οικημα από τα παλαιότερα της Χώρας, υπέροχο μεν, αλλά χωρίς ανοιχτούς χώρους. «Δεν έπαψα να θέλω ένα σπίτι με θέα, μέχρι που το βρήκα!» λέει γεμάτη χαρά, καθώς από τα πέντε πλατώματα του κήπου της ατενίζει τώρα τη Σκάλα (πρωτεύουσα και λιμάνι της Πάτμου), αλλά και τη Σάμο, την Ικαρία, μέχρι και τα παράλια της Τουρκίας. «Όταν το πήρα ήταν ένα ερείπιο, όμως με το πέρασα το κατώφλι της αυλής το είδα όπως ακριβώς θα γινόταν. Αυτή είναι η αρρώστια μου: σκέφτομαι πάντα το τελικό αποτέλεσμα, παραβλέποντας τη δουλειά που χρειάζεται μέχρι εκεί».

Το ίδιο «μικρόβιο» έχει και η παιδική της φίλη, Τέττι Στεφάνου, που ανέλαβε την αναπαλαίωση του σπιτιού με ένα βασικό ζητούμενο: να σεβαστεί όσο το δυνατό την παράδοσή του. «Με τη Holly λατρεύουμε τα παλαιά οικοδομήματα και προσπαθούμε να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας τους», επισημαίνει η δεύτερη. «Καθώς έχω σπουδάσει ζωγραφική, όταν αναλαμβάνω την αναπαλαίωση ενός σπιτιού το αντιμετωπίζω συνολικά σαν ένα έργο τέχνης. Στο συγκεκριμένο έγιναν μεγάλες αλλαγές, που όμως δεν φαίνονται καθόλου. Πήραμε, ας πούμε, ένα μέρος του φούρνου ο οποίος είχε καταστραφεί και το δώσαμε σε ένα από τα μπάνια, ενώ ο φούρνος επιδιορθώθηκε και λειτουργεί ξανά. Δούλεψαν ντόπιοι τεχνίτες, όπως ο οικοδόμος Θεολόγος Τριανταφύλλου και ο ξυλουργός Βασιλης Δαλαρής, που γνωρίζουν τις παλιές τεχνικές και τα σχετικά υλικά. Το αποτέλεσμα προέκυψε με τη συνεργασία ταλέντων και ανθρώπων εμπνευσμένων, που γνωρίζουν την Πάτμο και την αγαπούν για πράγματα που σιγά σιγά χάνονται...» Με αφετηρία μια μικρή αυλή, το σπίτι αναπτύσσεται σε διαφορετικά επίπεδα, αποτελούμενο σήμερα από τρία υπνοδωμάτια με ισάριθμα μπάνια, μια μεγάλη σάλα, κουζίνα με τραπεζαρία και μια βιβλιοθήκη, το λεγόμενο «δωμάτιο διαλογισμού». Πιστά στο παραδοσιακό πνεύμα του σπιτιού, τα περισσότερα έπιπλα είναι»

ΕΠΙΣΚΕΥΗ

Από πάνω και δεξιόστροφα:
Η φωτογράφος Calliore
σε ένα από τα παράθυρα
του σπιτιού. Το «καλό
δωμάτιο», με κρεβάτι
με ουρανό και ξύλινο
ζωγραφιστό ταβάνι.
Πλάτωμα με άνοιγμα
στον ορίζοντα, η σάλα
και άποψη του κήπου με
μωσαϊκό από βότσαλα του
νησιού.

**ΠΙΣΤΑ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ
ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΠΙΠΛΑ
ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΑΣΜΕΝΕΣ
ΑΠΟ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΉΑΠΟ
ΠΑΛΑΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ**

αντίκες, αγορασμένες τις τελευταίες δεκαετίες από σπίτια του νησιού ή παλαιοπωλεία της Αθήνας. Ό,τι καινούργιο έπρεπε να φτιαχτεί, έγινε σε σχέδια εμπνευσμένα από οικεία μοτίβα που συναντά κανείς σε σπίτια ή και εκκλησίες του νησιού, ενώ χειροποίητα κεντήματα, υφαντά, κιλίμια και μοναδικά διακοσμητικά ντύνουν τους χώρους. κεινό βέβαια που δεν υπάρχει περίπτωση να περάσει απαρατήρητο είναι τα ιδιότυπα μωσαϊκά του κήπου, φτιαγμένα όλα σε διάστημα τριών ετών από την κόρη της οικοδέσποινας, Βενετία, με βότσαλα από τις παραλίες του νησιού! Γεννημένη στο Μιζούρι, κάτοικος Νέας Υόρκης και μητέρα μιας ακόμα κόρης (της Μαργκό, που είναι καλλιτέχνις όπως και η Βενετία) και ενός γιου (ο οποίος είναι σεφ), η Holly καταπάνεται με διάφορες καλλιτεχνικές ασχολίες, όπως η κεραμική. Αν και προσπαθεί να περνάει όσο περισσότερο χρόνο μπορεί στην Πάτμο, η ζωή της μοιράζεται σε διάφορους προορισμούς: αγαπημένο σπίτι του συζύγου της είναι η ιστορική κατοικία στην οποία είχε γεννηθεί η Τζάκι Κένεντι, στα Χάμπτονς (διαθέτει μάλιστα έναν από τους ωραιότερους κήπους των ΗΠΑ), ενώ η οικογένεια έχει επίσης ένα εξοχικό στο Άσπεν. Η ίδια αυτό τον καιρό αναπαλαιώνει ένα μοναστήρι του 16ου αιώνα στην Ιταλία, το οποίο πρόκειται να λειτουργήσει ως κέντρο τεχνών. Τίποτα, βέβαια, δεν επισκιάζει το πάθος της για την Ελλάδα. «Είναι τόσο μεγάλος ο ενθουσιασμός της κι αισθάνεται τόσο καλά εδώ, που είναι καλύτερη από Ελληνίδα», διαβεβαιώνει η Τέτη Στεφάνου. «Αν πίστευε κανείς σε προηγούμενες ζωές, θα έλεγε πως έχει ξαναζήσει στη χώρα». □